

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریرایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلی آیلنی

(۱۳۰) غروشدر .

نسخه سی ۵ غروش ،

سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی بشیندر

سلسله موافق آثار مع المنونیه

قبول اولنور . درج ایدله یین

بازیلر اعاده اولونغاز

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

محمد عاکف

اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

سریلنگاپور

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لق مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول

باش عمر

اخطارات

ادرس تبدیلنده آیریجه بش

غروش کوندربلیدر

مکتوبارک امضالری واضح

واوقوناقلی اولسی و آبونه صره

نوعروسنی محتوی بولنسی

لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک

آدرسلرینک فرانسزجه ده یازلسی

رجا اولنور

پاره کوندربلیدیکی زمان نهیه دائر

اولدینی واضحاً بیلدیرلسی

رجا اولنور

طویلانی، پیغمبر لرہ محبت ایتیمی امر ایدن دین، شقایق و مضرت وقوعه سبب اولمقدمه بولندیغندن دینک صلاح عمومی کافل اولدینی دعواسیله تولید ایتدیکی نتایج و آثار نصل تألیف اولنه بیلیر؟

بولنده برسؤال ایرادی حالده جواباً دینیرکه:

بوسرد اولسان شیلرک هپسی وارد و واقع ایسهده آنجق انیانک مدت حیاتلرندن وعهد سعادتلرینک انقضا سندن صکره دینک زمامی اولی حقیله اکلایمانلرک، یاخود اکلادقلری حالده حرکتلرندہ غلو کوسترلرک، یاخود غلو ایتیموب فقط قلبی دین محبتله امتزاج ایتیمولرک، یاخود قلبی حب دینله امتزاج ایتدیکی حالده انیانک بوتلره تابع اولان اخیارک باطل شیلردن تصحیح فکر ایله طریق مستقیمه کیرلسی بولنده واقع اولان تصرف و التزاملرینه توافق ایدمچک بر مسلاک آنجاذینه سمعقللری مساعداولیمانلرک اللرینه دوشمش اولمسندن وقوعه کلشدر. یوقسه بعث اولدینی امته خیر کثیر وعمومه شامل بر فیض ایله کلمه مش وتأسيس ایتدیکی دین، اوامتک کرک افرادینه، کرک هیئت مجموعہ سنه متعلق احتیاجاتی تأمینہ کفایت ایدممامش بر پیغمبر کوسترلرله بیلیری؟ البتہ قابل انکار دکلدیرکه ناسک - بر قسم قلبی مستثنی - قسم اعظمی افلاطونک فلسفہ سفی آکلایه مازلر. رأی وفکرلرینده ارسطونک قواعد و براهین منطقیه سیله تطبیق و مقایسه ایدم مزلر. حتی اولنرک عقللرینه مقولانک الیقین برشی بک آجیق برعباره ایله انیان اولنسه وبونلری کندیلرینه تعبیر ایدمچک واسطه ممکنه بولنسه فهم استعدادینی کوسترلرلی مأمول اولیوب خاطرلرندہ قله بیلرچک شی، وجودده و اصلاح عملده بر تأثیر دائمی براقه میان خیال نوعندن اولور.

ملاعب نفسانیه دن آریله میان شوطبقه ناسک حالده باقرق حیاتی کشمکشه سوق ایدن بلالرک تحفیفته یاردیم ایدمچک عبرتله اعماظ ایتیمکه نصب نفس ایله شهوات مستولیه مهاجمه و غلبه ایدمچک او تمایلاتی دائره اعتداله ارجاع ایله چک بوللرک هانکیسی ده کسدرمه ایدوکی تقدیر و التزامه عنزم وجهد ایدمک لازمدر.

بدیهیدرکه اسراف و سفاهته میلک مضرتی، مقصد اقصا اولان مسلاک مرغوبک فوایدینی وعقول عالیه اربانک دوشمدکلری حاللری بیلدیرن بوللرک الیقین اولانی ادراک ایتیمک آنجق درین و پاک بر نظرله قابل اولور.

بونکله برابر حقیقتدن مطمئن قیلان اکلایمان یول، هرجهندن محیط قهرینک اسراوی وجدان ساحه سنه نافذ، احوال بشرک هر ذره سنه غالب، ازمه مقاصدینی بدرحمانسنده طوتوب نتیجه یه ایردیریحی مسلکله سائق اولان قدرت الهیهی یادوتخطر ایتیمک، آندن صوکره دینده وارد اولوب اعتقادی لازم کلن عبرت آذین وعظملره امر دینده کی سلوک واجتهادلری اقتدایه لایق بر اثر براقش اولان سلف صالحینک سیر شریفه لرندن حسه آلله رقی تهذیب نفس ایدمک، حیات ایشلرندہ دوغریلق التزام اولنورسه رضای باری یه سبب اوله جفنی دوشونلرک

ایچون مطلق اوله رقی مؤید اخلاق اولمق ماهیتی حائر دکلدیر (رأس الحکمة مخافة الله) [۱] حدیث شریفی موجبجه خوف الهی اساسدر. زیرا خلقه کندیسنه قارشی انسان یایدینی بر فنانی بروجه حقه مبتنی کوستره بیلیر ودرلو درلو تاویلانه قالدیشیر. فقط حضرت حقه قارشو هیچ بر تاویلک فائده ویرمیه چکندن هر حالده خوف الهی منع سیئات و تقلیل خطیایه برنجی دوا در. نته کیم حضرت شیخ سعدی (قیمت خود بنماهی و ملاهی مشکن. کرت ایمان درستست بروز موعود) سورمشدرکه (قیمت وقدر انسانیه کی منیات ولعیات ایله کسر ایلمه. اگر سنک روز جزایه حقیقی ایمانک واریسه) دیمکدر.

انسانک، حضرت حق طرفندن یایله حق جزادن قورقمس سایه سنده عدل وحقانیت، مناهی و معاصیدن مجانبت کبی نظام وانتظام عالمه مدار اوله جق اعمال صالحه ایله متصف اوله جفنی ارانه ایدر.

امیر نظمی

رسل کرامک وظیفه لری

اعتراض مشهور

— مادام که بعثت رسن، افراد بشرک حاجات مهمه سندن بریدر، نظام اجتماعیلرینک کالنه، سعادت دنیویه و اخرویه لرینه دلیل وصولدر؛ اولنمت جلیده دن صکره ناسدن سعادتیه بدل شقاوت سلککندن آریمانلرک اکسیک اولماسی؛ طریق مشروعده بربرینه قارشی مخالفتله اتفاقه یناشامق، مقاله ایتیمک، یکدیگرینه یاردیم ایتیمک، حقوق غیری غصب ایتیمک، حق مساواته رعایت کوسترمامک کبی حاللرک صدورندن خالی قاننامسی؛ کندی عالمرندہ غیر مقید قاله رقی باطله منافع کندی نفسلرینه حصری ایستملری، غیره اضرار ایتیمک فرصتی کوزتملری، قلبلرینی طمع ایله طولدیرملری و هر دین اربانک منسوب بولندقلری دینه مخالف دینده بولنلرله - مصالح و منافع دنیویه لرینک موجب اولدینی اختلافک فوقده - برحمت نزاع، دوام عداوت ایچون برسبب جدید آنجاذ ایتلمی اسبابی ندر؛ ناسک وحدت دینیه حالده بولنسی لزومه مقابل اختیار افتراق ایله مذاهیک فهمنده تخالف ایتلمی، اعتقادده عقللرینک متفرق اولسی، بیتلرندہ غبار شرک ساچلمسی، هوای نفسانیلرینک فتنه ایقاعنه انهماکی، قان دوکک، مأوالرینی تخریب ایتیمک کبی حاللرک رواجاب اولسی، قویلرک ضعیفلری تغلب آلتندہ بولندیرمسی نهدن ایلری کلشدر؛ کورلدیکنه نظراً هیئت اجتماعیه ده قوت، حقه غلبه ایتیمکده و کله واحده آلتندہ

[۱] معنای شریفی: کافه حکمتلرک باشی، هر فعل و حالده انسانک اللهدن قورقسیدر؟ اللهدن قورقان آدمک شرندن قورقولماز، او هر کسدن، هر کس آندن امیندر. الحاصل مخافة الله برابر اولدینی حالده تجارت، زراعت، فن وصنعت، یاخود هدلیه، ملکیه، عسکریه، یاخود بشقه بر امر تولیت ووصایتده بولنان آدمک یاورى، توفیق باری در. آرتق اوله برذاتک کیه سدن وهی قالمز. هر قول و فعلی عین حکمت اولور.

یا کبر و عنادندن واقع اولور؛ برشینک مضرتی اوزرینه عقل و حسن ایله بیک دلیل ایراد اولنه بیلیر ..

حق یولندن عدول ایدن کیسه اهل شردن اولدینی کندی رأیله ادراک ایتدیکی حالده صالح برمسلیکه سوق ایدن ظاهر و واضح دلایله مخالفتله کبر و عنادندن و بوکا مائل امراض نفسانیه سی یرینه کتیرمک ایچون مکروه اولان شیلره دالینلق کوستیریر؛ شو قدرکه سلامت عقل و حسنه منافی بولنان احوال و امثالک وقوعه کلسی، عقل و حسک یارادلقلری قابلیت جوهرینی تنقیص ایتیز .

بونک کیبی رسل کرام علیهم السلام دخی نجات یولی اوزرینه اللهک نصب و اقامه ایتدیکی هدایت علملریدر . ناسدن هر کیم اوکا اهتدا ایدرسه سعادتک درجه قصواسنه واریر ، فهمنی تشویش ، او هدایت و اردیریحی یولدن انحراف ایدیلیر ایسه کر یوه شقاوته دوشمش اولورلر .

شو حقیقته کوره دین ، هر حالده هادیدر ، و نقصاندن عاریدر . نقصان ایسه انجق دینله اهتدا و اقتدایه دعوت اولمش اولان اشخاصه راجعدر .

آنلرک نقضی ایسه دینک اکلیمته تأثیر ایتیز، یعنی دینک اهتدایه دعوت اولدقلری حالده اجابت ایتیمانلره هدایت نورینک انعطافی توقف و یا تناقص ایدرسه شو حال و نقصان ، شدتله محتاج اولدقلری هدایت دینیه نک کماله بردخل و تأثیری اوله ماز .

(یصل به کثیراً و یهدی به کثیراً و ما یصل به الا الفاسقین) « اللهک ارشاد ناس ایچون قرآنده ایراد ایتدیکی مثلی کافرک تکذیبلی سبیلله اکثرینی مخذول قیلار . و مؤمنلرک اوننی تفکر ایدرک سکینت وجدانلریخی تأیید ایتلریله جوغنی هدایت ایشیدیرر . جناب باری بو مثل ایله انجق کبائر ارتکاب ایدن فاسقلری ضلالته دوشوریر . »

آگاه اولکنرکه دین، قناعت حیاتک ، طمانینت وجدانک محل قرار و التجاگاهیدر . اوسایه ده مقدر و منقسم اولان شیلره رضا کوستریلیر ، او سایه ده متمسکی حصه دار ادب و نزاهت اولور ؛ بر حالده که عملنک فایه مسعوده سنه و وصولنی میسر قیلار . بوکاشانده ینه اونکله نفوس بشر؛ عادات عمومیه احکامنه خضوع و انقیاد کوستیریر . ینه اونک دلالتیله انسان، علم و فضیلت جهتیله کندی فوقده اولانلرک ، یاخود مال و جاه اعتباریله کندی دوننده بولنانلرک حاللرینه نظر ایدرک عبرت و انقیاد حاصل ایلر . دینک احکام و ایجابانه متعلق اوله رق انیان اولمش اولان اوامر الهیهیه اتباعک ثمراتی ده اوصورتله اقتطاف ایدر .

دینک الهام فطریدن منبعث اولسی ، اختیار و اراده دن منبعث اولسندن ده مرجه حدر . دین ، انسانه جانب الهیدن مودوع قوتلرک اک بیوکیدر . بعضاً سائر قوتلرده واقع اولدینی کیبی دینک ده عمل کونا کونه ، معروض قالدینی غیر منکردر . فقط بوعلتله ، انسانلرک یا کلش یولده و نفسلرینه اوینون صورتله ایقاع ایتدقلری مختلف تلقی

روحی یوکسلیتمک ، اللهک رضاسنه مخالف شیلری ارتکاب اونک غضبی موجب اوله جنفی خاطر دن چیقارماق و جیه لرینی تأمین ایدن مسلکدر . چونکه رضای خدایه کوره حرکندن قلب ، مطیع و خاشع اولور ، اونک عظمتنک تأثیر علویسیله کوز یا شلری دوکر ، بدن شهوت طغیانی سوندیرر ، بو خصائص ایسه غضب ربانیدن قورتلغه مدار اولور .

معقول اولان موعظه لری حسن تلقی و استماع ایدن کیسه هر شیده اللهک رضاسنی کوزتمکدن اوکا اطاعت سودیکی قوللر عدادینه کیرمه بی ، عصیان ایسه اونک غضبنه اوغرامه بی موجب اوله جنفی تقلدن خالی اولماز .

ایشته بو صورتله واقع اولان نصیحت و زجر و منعک ام ماضیه و حاضره اوزرنده تأثیری جمله نک مشهودی اولمشدر . آنجق قضیه مذکوریه انکار ایدن ، کندیسنک بویله اولدینی ادا ایده بیلیر . بر دین و اعظنک مؤثر بیاناندن متنبه اولوب کوزلرندن یاش دوکونه ، ازاله نم ایدن ، قلبی کسب خشوع ایله نلرک چوقلقنی خلی دویمشدر . لکن بو حقیقی تأثیراتک امثالی ادب و سیاستدن بحث ایدنلرک خلقه ایراد ایتدقلری خطابت و نطقلرنده حصوله کلدیکی ایشیدلشمیدر ؟

مامه نک و یا خواصک منفعتنه متعلق اولسندن ناشی ایشلری کسب صلاح ایلش و اونلره هلاک و مضرت جلب ایده جک فکریله افعال واقه لرندن شرور و مقاصدی کاملاً نفی ایتش بر طبقه ناس کوراشمیدر؛ اخلاق بشرده بویله بر حاله متصور اولدینی کیبی فطرت انسانیه ده ده منطبق دکلدیر ، انجق امور جمیله ده ملکه راسخه حاصل ایدن شی ، عقاید وجدانیه و اوکا لایق حرکات تقلیدیدر ؛ بونلر ایسه ارتباط دینی ایله کسب سلامت و مخالفت ایدر . بناء علیه کرک عوامک ، کرک خواصک اخلاقنده اک قوتلی عامل ، دیندر .

نفوس انسانیه اوزرنده دینک حاکمیتی ، نوع بشره مخصوص اولان حاکمیت عقلندن ده یوکسکدر . شخصیت بشریه ده عقل ، یاخود سلوک اوله جنق بر یول ایچون موضوع علامت نه منزله ده ایسه هیئت اجتماعیه ده نبوت ، او مرتبه ده فائده بخشدر دیمشیدک ؛ حق بو نظریه دن ده یوقاری به چیقیلهرق دینیه بیلرکه اجتماع انسانیه منزله نبوت ، سمع و بصر قوتلری درجه سنده در .

کوزک وظیفه رؤیتی چیرکین و کوزل اولان منظره لری ، قولاغک و نظیفه سی قولای و کوز کیدیلن یوللری فرق و استماع کیبی شیلر دکلیدر ؟

بونکله برابر قوه باصره سنی سوء استعمال ایدن شخص ، نعمت نظر و تمیزک قیمتی بیلمامسندن دولای چاه خسرا نه دوشمش اولور . حال بوکه کوزلری ، وجهنده سلیم و لامع بر حالده بولنور ، اونک بویله بر کر یوه مذکله سقوطی ایسه لاخفت عقلندن ، یا هالندن ، یا غفلتندن ،

من عند الله کوندرش اولدینی براین حقیه استناداً تصدیق ایتدکن
صکره اونک تأسیس وانبا ایش اولدینی شیلرکده کافه سنی تصدیق
ایک عقله مودوع بر فریضه در. اگر وجوه آیات دینه دن بعضیلرینک
فهمنه وصول و حقیقته نفوذ خصوصنده استطاعت کوریه من ایسه
ایکی تقیضی جمع ایتک و آن واحده موضوع واحد اوزره ایکی ضدی
برلشدیرمک یعنی قالمق و اوطورمق فعللرینی برآنده یا بقی درجه سینه
مؤدی اولان محاسلات قیلندن ایدوکنی قبول و حکم ایتکده بروجه
معقول تصور اولنه ماز. زیرا عقلاً محال و قانون فطرتیه مفار شیلری
آیاندن عالم نبوت، مزهدر. شاید دینه وارد اولان احکامدن بر
شینک ظاهری موجب ابهام کوریا برسه اونک ظاهری مقصود اولدینی
اعتقاد ایتک عقله واجب اولور، و اونی لسان شریعتدن کن احکام
و آیات بقیه سنندن استرشاد ایله حل و تفسیر ایتک طریقک اختیاری
لازم کلیر. حضرت قرآن ده موجود اولان آیات متشابهانده بو
اصوله توسل اولنه بیلور، اللهم علمنه تفویض کیفیت اولتور.
فرقه ناجیه منسوب اسلافدن بر قسمی آیات متشابهانده شرعک
مساعده اولدینی مرتبه ده معنا ویره رک استخراج احکام ایتدیلر، بر
قسمی ده اولرک حقیقی معنایینی علم الهی به تفویض ایتدیلر.

مترجمی: حسین مظهر
شیخ محمد عبده

مکتبلرده دین تدریساتی

معلمه پاکیزه خانم افندییه

افندم؟

«دینی درس لر» ک انتشاری مناسبتیه سا ۱۸ ایلول سنه ۱۳۳۵
تاریخی و ۴۴۱ نومرولی سیل الرشاده کی مقاله دیندارانه لرینه
طشرده بولوندیغ جهته - پک کچ مطلع اولدم. حقمده کوستریلر
توجهه قارشی تشکر لر ایدرم.

صوک زمانلرده بعض عوامل خارجی و بالخاصه جاهل و قائلان
رهبرلرک ارشادی (!) یوزندن کنجکلکده حصوله کلن تدنی اخلاقی
پک آبی اکلایش وعینی زمانده بونک قابل تداوی بر مرض روحی
اولدینی و تداوی به زردن باشلامق لازمکلدیکنی ده پک واقفانه بر
صورتده کورمشسکنز. بومسئله ده کی نفوذ نظریکنز جذا شایان تقدیردر.
اوت، چوچقلمک افکار و وجدانی اوزرینه - طاله محیطندن صکره -
اک قوتلی اجرای تأثیر ایدن مکتبدر. بونک ایچون ده سزک کی
دوشونور، خسته لنی بوتون عربانلنی ایله کورور معلمه و معاملرک
وجودی لازمدر. ابتدائی، سلطانی، دارالمعلمین و دارالمعلماتلرده
خسته لنی کشف ایش و تداویسنه حصر وجود ایله مش معلم و معلملر
بولوندینی تقدیرده مرض روحی دیمک اولان دینسزلکک اوکنه کچمک
پک قولای اوله جغه امینم. بناء علیه صمیمی دوشونجه لر یکنزه انضمام

و اختیارلرندن حاصل اوله رق حد ذاتنده دینک نزاهت و علویت اساسیه سینه
تأثیر ایدمک ماهیتده دکلدیر.

یا زمقدمه اولدینغز ایشو فصلده سرد اولوندینی کی دینک خصوصیاتندن
اولق اوزره تلقی ایدیلن بعض حاللره قارشی هر نه درلو اولور ایسه
اولسون توجه قلنه حق اعتراضات، دینک محاسن اصلیه سینه قابل تعلق
اولیوب ناسی حقیه دعوت و ارشاد ایدمک بر حال و موقعده بولنان،
یا خود حفظ دین و احکامنه رعایتله معروف کیمسه لره محمول اولق
بولندن تولد ایدن محاذیر و مفاسد اولرک کردن مسئولترینه رجوع
ایتک لازم کلیر. انجق فردی و اجتماعی اوله رق دینه حقیقه
خدمت ایدمکجه جکلرک حقیقی هدایت یولندن ایرلمدق لری و دیننده
بعض فرقلرک حدوتیه انواع اختراع و اختلاف باش کوسترمه دن
اول سنت سنیه زسول ایله اصحاب و تابعین کرانمک، ائمه و علمای
صالحه نیک التزام ایتدک لری پک مسلكه متابعت ایدلدیکی حالده بدعت
کناهلری قالقار، دینک قوه مدنییه سی تمامیه برینه کلیر، اولندن اعمی
قالانلر نظرنده حکمت کرانه سنی برقات دها تعالی و تبارز ایلر. عقل
ایله دین آرهنده منطقمز محاکمه و مبارزه ده بولنق یوزندن وقوعه
کلن سوء تفهوماتدن متولد اوله رق (عقل ایله دین آرهنده شووجه لره
یا بیلان مقابله، احکام دینه ده عقل صحیحی اهل ایله ترویجیدن و دینک
اساسی محض تسلیمدن عبارتدر) دینلرک قولنه تمایلدر، بو ایسه
انسانک احکام و معارفدن کندیسنه ابداع اولنمش اولان شیلری آکلامق
خصوصنده نور بصیرتک انفاذینی تأمین ایدن یوللرده قطع مناسبات
ایدلسی دیمکدر... دیه بر اعتراض اولنه بیلیر. بوکا قارشی جواب اوله رق
دیرزکه: حال اگر بو مرکزده اولسه یدی یعنی سرد ایتدیکنز
تقریرات ادعا ایددیکنز معنای مستلزم اولسه یدی دین کندیسیله طریق
حقه اهتدا اولتور بر دلیل هدایت اولمازدی.

یوقاریده ایضاح ایدیلن افکار ایسه عقل، قدرتک حجت بالفه سی
اولقله برابر بر مرشد الهی اولقسزین یالکز او واسطه ایله امتلرک
مقصود اولان سعادت و وصولرینی تأمینه کافل اوله ماز. نته کیم؛ حیوان
بتون کوردیکی شیلری یالکز کوزک رؤیت حاسه سیله اکلامقدمه
مستقل اوله میوب مسمو هاتی ادراک صورتیه ده معلومات تامه حاصل
ایتمی ایچون سمع حاسه سینه احتیاج مطلق واردر.

مثلاً: دین سعادت و سائلندن عقله طاری اولان شبهلرک کشفنه
مخصوص بر حاسه تامه اولدینی کی عقلده سلامت موهوبه سیله اعمال
اولدینی حالده او حاسه یی جزم و تیقن ایچون بر حجت کافله ایدوکی
بدیهیدر.

بو نقطه نظرندن دینی عقیده و عمللرک حدود و ایجاباتی کشف
واذمان خصوصنده عقلک حتی فصل انکار اولنه بیلیر؟

عقلی، قبل الهیدن آتیان اولنمش اولان دینک حکمت و معرفته
واصل اولق ایچون ادله باهره سنی تفکر و تدقیق ایله وجدانه اطمینان
قطعی و یردیکی رد اولنه میه جق بر حقیقتدر. بناء علیه بر بیغمبرک